

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 17. 7. 2001

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 8.2012 do: 31. 8.2012

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

276

ZÁKON

zo 14. júna 2001

**o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých
zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) predmet, rozsah, podmienky a spôsob regulácie v sieťových odvetviach,
- b) zriadenie, postavenie a pôsobnosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a Rady pre reguláciu,
- c) podmienky vykonávania regulovaných činností a práva a povinnosti regulovaných subjektov,
- d) pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a s plynom,
- e) konanie vo veciach podľa tohto zákona,
- f) správne delikty za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) sieťovými odvetviami
 - 1. výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny a s tým súvisiace služby,
 - 2. výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu a s týmito činnosťami súvisiace služby,
 - 3. výroba a rozvod tepla,
 - 4. vodné hospodárstvo a hromadné odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou,
- b) činnosťami v sieťových odvetviach
 - 1. výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny a poskytnutie podporných a systémových služieb,¹⁾
 - 2. výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu a poskytovanie podporných služieb,¹⁾
 - 3. výroba, distribúcia a dodávka tepla,^{1a)}
 - 4. výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou,^{1b)}

- 5. poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku,⁴⁾
- 6. poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s odberom povrchových vôd a odberom energetickej vody z vodných tokov,⁴⁾
- c) reguláciou zabezpečenie nediskriminačného a transparentného výkonu činností v sieťových odvetviach, uplatnenie regulačných opatrení zameraných na znižovanie rizík porušovania pravidiel hospodárskej súťaže zneužitím dominantného postavenia na trhu s tovarom a službami tak, aby sa chránili práva a povinnosti oprávnených odberateľov a domácností, ako aj ukladanie a kontrola informačných povinností o podmienkach výroby a dodávky tovaru a služieb vrátane informačných povinností o ich vplyve na životné prostredie; regulácia zahŕňa aj uplatňovanie opatrení na zabezpečenie spoľahlivej, hospodárnej a kvalitnej dodávky tovarov a služieb, opatrení na ochranu spotrebiteľov a opatrení na ochranu oprávnených záujmov držiteľov povolení a osvedčení na vykonávanie činností v sieťových odvetviach, ako aj opatrení na dosiahnutie primeranej návratnosti ich investícií,
- d) regulovanou činnosťou vykonávanie činností v sieťových odvetviach, na ktoré sa vyžaduje povolenie alebo osvedčenie podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov^{1c)} alebo ktorej podmienky vykonávania sú ustanovené v tomto zákone alebo v osobitných predpisoch,^{1c)}
- e) regulovaným subjektom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva regulovanú činnosť alebo ktorého práva a povinnosti upravuje tento zákon alebo osobitné predpisy,^{1c)}
- f) tovarom elektrina, plyn, teplo, pitná voda a odvedená odpadová voda,^{1b)}
- g) službou v sieťových odvetviach činnosti, ktoré súvisia s dodaním tovaru, odberom povrchových vôd, odberom energetickej vody z vodných tokov a využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku,
- h) regulačným obdobím obdobie, počas ktorého sa uplatňuje stanovený spôsob regulácie.

§ 3

Predmet regulácie

(1) Predmetom regulácie podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov^{1c)} je určovanie alebo schvaľovanie spôsobu, postupov a podmienok na

- a) pripojenie a prístup do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete a distribučnej siete podľa osobitného predpisu,¹⁾
- b) prenos elektriny a distribúciu elektriny na vymedzenom území,¹⁾
- c) prepravu plynu a distribúciu plynu na vymedzenom území,¹⁾
- d) poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a plynárenstve,^{1c)}
- e) poskytovanie služieb prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prevádzkovanie sústavy,^{1d)}
- f) prístup a pripojenie nových výrobcov elektriny a plynu do sústavy alebo do siete, výrobu a rozvod tepla,
- g) prístup do zásobníkov plynu a uskladňovanie plynu.¹⁾

(2) Predmetom regulácie podľa tohto zákona je ďalej regulácia ceny tovarov a ceny poskytovaných služieb v sieťových odvetviach a určenie podmienok ich uplatňovania (ďalej len „cenová regulácia“).

(3) Predmetom regulácie podľa tohto zákona je aj určenie spôsobu, postupu a podmienok na

- a) prevádzkovanie sústavy a siete,
- b) dodávku elektriny a dodávku plynu,
- c) výrobu, prenos a distribúciu elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie, elektriny

vyrobenej kombinovanou výrobou elektriny a tepla a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
d) výkon činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

§ 3a

Orgány štátnej správy cenovej regulácie v sieťových odvetviach

Orgány štátnej správy cenovej regulácie v sieťových odvetviach sú:

- a) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví,
- b) Rada pre reguláciu.

§ 4

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

- (1) Zriaďuje sa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) ako orgán štátnej správy.
- (2) Úrad je rozpočtovou organizáciou³⁾ so sídlom v Bratislave.
- (3) Úrad môže zriaďovať pracoviská aj mimo svojho sídla.

§ 5

Pôsobnosť úradu

(1) Úrad

- a) zabezpečuje transparentnú, nediskriminačnú a efektívnu hospodársku súťaž v sieťových odvetviach podľa tohto zákona so zreteľom na ochranu spotrebiteľa,
- b) zabezpečuje účinné fungovanie trhu s tovarom a so službami v sieťových odvetviach,
- c) určuje alebo schvaľuje spôsob, postupy a podmienky na pripojenie a prístup do národnej prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete, distribučnej siete a za prístup do zásobníka,
- d) určuje alebo schvaľuje spôsob, postupy a podmienky na tvorbu cien za
 - 1. výrobu elektriny, prenos elektriny, distribúciu elektriny a dodávku elektriny,
 - 2. prepravu plynu, distribúciu plynu, dodávku plynu a uskladňovanie plynu,
 - 3. poskytovanie podporných služieb a systémových služieb na vyrovnanie sústavy alebo vyváženie siete,^{1d)}
 - 4. výrobu, distribúciu a dodávku tepla,
 - 5. výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom, odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou,
 - 6. poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku a s úpravou, dodávkou a odberom povrchových vôd a odberom energetickej vody z vodných tokov,
- e) rozhoduje o vydaní, zmene a o odňatí povolenia na vykonávanie regulovaných činností (ďalej len „povolenie“) podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,^{1fa)}
- f) vykonáva cenovú reguláciu podľa tohto zákona,
- g) rozhoduje o udelení dočasnej výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do sústavy, siete a do zásobníka^{1h)} a určuje pravidlá a postupy riadenia a pridelovania kapacity významných plynárenských zariadení podľa osobitného zákona,¹⁾
- h) rozhoduje o rezervácii kapacity zásobníka a akumulácii plynu pre prevádzkovateľa siete,

- i) rozhoduje vo veciach porušenia povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z osobitných predpisov,^{1faa)}
- j) rozhoduje o vyňatí regulovaného subjektu alebo skupiny regulovaných subjektov, alebo regulovanej činnosti, alebo skupiny regulovaných činností z regulácie, ak pominuli dôvody na reguláciu, najmä ak pôsobenie trhových síl postačuje na zachovanie účelu sledovaného reguláciou,
- k) rozhoduje v sporoch o povinnosti zabezpečiť prístup do sústavy, siete, zásobníka a k akumulácii plynu a rozhoduje v sporoch pri poskytovaní podporných služieb a systémových služieb,^{1g)}
- l) vypracúva pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom podľa § 12a,
- m) ustanovuje pravidlá a postupy na zverejňovanie informácií o cenách tovarov a služieb a o podmienkach dodávky tovarov alebo poskytovania služieb,
- n) navrhuje rozsah cenovej regulácie a spôsob vykonania cenovej regulácie podľa tohto zákona,
- o) vydáva potvrdenie o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, potvrdenie o pôvode elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou a potvrdenie o pôvode biometánu, vedie ich evidenciu, ako aj ruší a vykonáva dohľad nad prevodom záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a potvrdenia o množstve biometánu,^{1j)}
- p) spolupracuje na príprave návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa regulácie činností v sieťových odvetviach,
- q) spolupracuje s regulačnými orgánmi členských štátov Európskej únie v oblasti svojej pôsobnosti,
- r) sleduje úroveň dosiahnutej transparentnosti trhu a efektivity hospodárskej súťaže na trhu s tovarom a so službami, ktorých dodanie alebo poskytovanie je predmetom regulácie podľa tohto zákona, a prijíma opatrenia na zlepšenie a podporu konkurenčného prostredia,
- s) sleduje dodržiavanie pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom a prijíma opatrenia na ich dodržiavanie,
- t) sleduje a vyhodnocuje prijaté opatrenia zamerané na riešenie predchádzania vzniku preťaženia národnej sústavy a siete a na riešenie preťaženia národnej sústavy a siete a ukladá nové opatrenia na riešenie týchto stavov,
- u) sleduje čas, ktorý prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete potrebuje na pripojenie a na opravu zariadení sústavy alebo siete,
- v) sleduje dodržiavanie povinností prevádzkovateľa sústavy a siete týkajúcich sa
 1. zabezpečenia prenosu elektriny, distribúcie elektriny, prepravy plynu, distribúcie plynu a uskladnenia plynu,
 2. zabezpečenia bezpečnosti dodávok elektriny, spoľahlivosti prenosu a distribúcie elektriny a primeranej prenosovej kapacity sústavy,
 3. zabezpečenia bezpečnosti dodávok plynu, prepravy plynu a distribúcie plynu,
 4. zabezpečenia dodržiavania nediskriminačného prístupu do sústavy a siete s osobitným zreteľom na integrované podniky,^{1e)}
 5. riadenia tokov elektriny v sústave vrátane cezhraničnej výmeny elektriny podľa osobitného predpisu,^{1k)}
 6. dodržiavania pravidiel na vyrovňovanie nerovnováhy v sústave a v sieti,^{1faa)}
- x) sleduje dodržiavanie povinností prevádzkovateľa sústavy alebo siete poskytnúť dotknutým

stranám informácie týkajúce sa

1. pripojenia k sústave alebo k sieti,
2. prideľovania kapacít sústavy alebo siete,
3. využitia kapacít spojovacích vedení a prepojení,^{1faa)}

y) sleduje dodržiavanie povinnosti viesť oddelenú evidenciu na účely účtovníctva podľa osobitného zákona,^{1j)}

z) sleduje dodržiavanie určených podmienok na pripojenie nových výrobcov elektriny alebo plynu,
aa) sleduje dodržiavanie povinností prevádzkovateľa sústavy alebo siete určených v osobitnom zákone¹⁾ a prijíma opatrenia na ochranu odberateľov,

bb) rieši podnety účastníkov trhu s elektrinou, plynom, teplom a vodou týkajúce sa stanovenia alebo schvaľovania spôsobu, postupov a podmienok používaných na výpočet cien a podmienok regulácie podľa tohto zákona,

cc) udeľuje výnimku z povinností prístupu do sústavy a siete pre nové spojovacie vedenia alebo pre existujúce spojovacie vedenia podľa osobitného predpisu,¹⁾

dd) schvaľuje prevádzkový poriadok prevádzkovateľa sústavy a siete a prevádzkovateľa zásobníka plynu,

ee) ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom štandardy kvality dodávaných tovarov a služieb poskytovaných podľa tohto zákona, spôsob ich sledovania, vyhodnocovania a zverejňovania regulovaným subjektom, ako aj spôsob výpočtu alebo výšku kompenzačnej platby za nedodržanie jednotlivých štandardov kvality dodávaných tovarov a služieb,

ff) ustanovuje teplotu teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a pravidlá rozpočítavania množstva dodaného tepla pre konečného spotrebiteľa,

gg) ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa alebo konečného spotrebiteľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob výpočtu týchto nákladov,

hh) ustanovuje spôsob overovania hospodárnosti sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla, distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla a rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ako aj spôsob úhrady týchto nákladov,

ii) prijíma opatrenia na zabezpečenie vykonávania osobitných predpisov,^{1j)}

jj) schvaľuje výšku poplatkov za nevyvážený vstup do siete a odber zo siete^{1m)} a poplatky za poskytovanie informácií,¹ⁿ⁾

kk) rozhoduje o regulácii iného tovaru alebo služby podľa § 12 ods. 12,

ll) schvaľuje pravidlá rozdeľovania príjmov z uvoľnenej prerušiteľnej kapacity pri preprave plynu a môže určiť primeranú cenu za uvoľnenú prerušiteľnú kapacitu,^{1na)}

mm) rozhoduje o výnimke z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do nových prepojovacích vedení, o vyňatí z regulácie podľa tohto zákona pre nové prepojovacie vedenia a o výnimke z použitia príjmov vyplývajúcich z pridelenia nových prepojovacích vedení podľa osobitného predpisu,^{1nb)}

nn) ukladá opatrenia pri nedodržaní povinností podľa písmen v), x) a y),

oo) schvaľuje podľa osobitného predpisu^{1nc)} pravidlá pre predaj elektriny formou aukcií; tieto pravidlá musia zabezpečiť transparentný a nediskriminačný priebeh aukcií,

pp) vykonáva dohľad nad priebehom aukcií výrobcu elektriny, dodávateľa elektriny a obchodníka s elektrinou,

qq) určí kritériá pre výber dodávateľa poslednej inštancie a rozhoduje o jeho výbere; kritériá a rozhodnutie zverejní vo vestníku úradu a na internetovej stránke úradu,

rr) vydáva potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti osobám, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie na podnikanie podľa osobitného predpisu,^{1nd)}

ss) schvaľuje podmienky prepravy elektriny distribučnou sústavou v režime prepravy elektriny podľa osobitného predpisu;^{1j)} schválené podmienky zasiela úrad prevádzkovateľovi prenosovej